

Schrijver Stijn Streuvels 40 jaar overleden

Deze maand is het veertig jaar geleden dat de Vlaamse schrijver Stijn Streuvels in zijn Lijsternest overleed. Voor het eerst vertelt actrice Mia Van den Brand over hun jarenlange vriendschap.

Door **Boris Rousseuw.**

“Een hele warme, lieve man”

Op school moest ze zijn boeken lezen, in haar vakanties ontmoette ze hem in levende lijve. Vijftien jaar waren ze bevriend. Mia Van den Brand denkt met veel warmte terug aan Streuvels.

Het is een grote stap van het West-Vlaamse Ingoogem naar het Nederlandse Schijndel, waar Mia in 1930 geboren werd. Hoe hebben ze elkaar dan ontmoet, vragen we haar in haar woning

in Baarn. Daar woont ze alleen sinds het overlijden van haar man, temidden van haar eigen schilderijen en tientallen souvenirs van een veelzijdig leven.

“Ik was van kindsbeen af gebeten door toneelspelen”, vertelt ze. “Je kent dat wel, met vriendinnetjes tussen de gordijnen een heuse opvoering doen. Toen ik zestien was, werd ik gevraagd voor een bijrol in het openluchttheater Kersouwe in Heeswijk, dat in 1946 opgericht was en dat overigens nu nog steeds bestaat. Dat was maar op tien kilometer fietsen van Schijndel, en het mocht van mijn ouders. Ik deed het goed en kreeg op m'n negentiende de hoofdrol, en die heb ik jaren gehad. Dat was niet niks hoor, er waren elke zomer acht opvoeringen, en het trok duizenden liefhebbers.”

● **Daarmee zijn we nog niet bij Stijn Streuvels.**

Even geduld. Schrijver Antoon Coolen was een hevige fan van Kersouwe, en hij heeft er in de jaren vijftig acht toneelstukken voor geschreven. Coolen kwam elk jaar meermaals kijken, en hij bracht diverse vrienden mee, waaronder Anton Van Duinkerken en ook Stijn Streuvels. Na de opvoeringen kwam de hele ploeg acteurs, organisators en schrijvers samen in Hotel Kuypers in Heeswijk, en daar ontmoette ik Streuvels.

● **En het klikte?**

Absoluut, ondanks het leeftijdsverschil van zestig jaar én ondanks mijn grote verlegenheid. Streuvels was een monument hoor, dat kan u zich nu niet meer voorstellen. Weet u dat zijn boeken verplichte lectuur waren

op

Mia met Streuvels na één van de opvoeringen in Heeswijk. FOTO GVA

Mia met een gesigneerd boek. FOTO ARLETTE STUBBE

Mia in één van haar hoofdrollen. FOTO GVA

Streuvels' begrafenis in 1969. FOTO GVA

de Nederlandse middelbare scholen? Eerst leerde ik over hem, en nadien ontmoette ik hem persoonlijk. Dat was heel indrukwekkend voor een jong meisje als ik.

● **Hoe was hij in de omgang?**

Buitengewoon hartelijk, warm en vriendelijk. Een kleine man, piekfijn uitgedost, en zijn twinkelende ogen straalden humor uit. Hij was vol belangstelling voor wat ik deed, en gaf me goede raad. Zo vond hij het toch niet zo goed dat ik later in het beroepstoneel zou gaan, ik denk dat hij dat milieu wat te losbandig vond. Ik heb het ook niet gedaan, maar eerder omdat het niet te combineren was met een gezin met jonge kinderen, wat ik wou.

● **En dan zijn jullie beginnen corresponderen?**

Precies. Ik stuurde hem eerst foto's van onze ontmoeting en van de opvoeringen. En hij stuurde zijn dikke roman “Geneveva van Brabant”, want ik had de hoofdrol gespeeld in de toneelbewerking. Natuurlijk schreef hij er een mooie opdracht in. Ik was apentrots. Ik heb tientallen lange brieven, in dat grote hoekige handschrift van hem. Hij vertelt over zijn leven, zijn kinderen en kleinkinderen, zijn reizen, over ouder worden,...

● **U heeft dan ook een nieuwe editie van Geneveva geïllustreerd?**

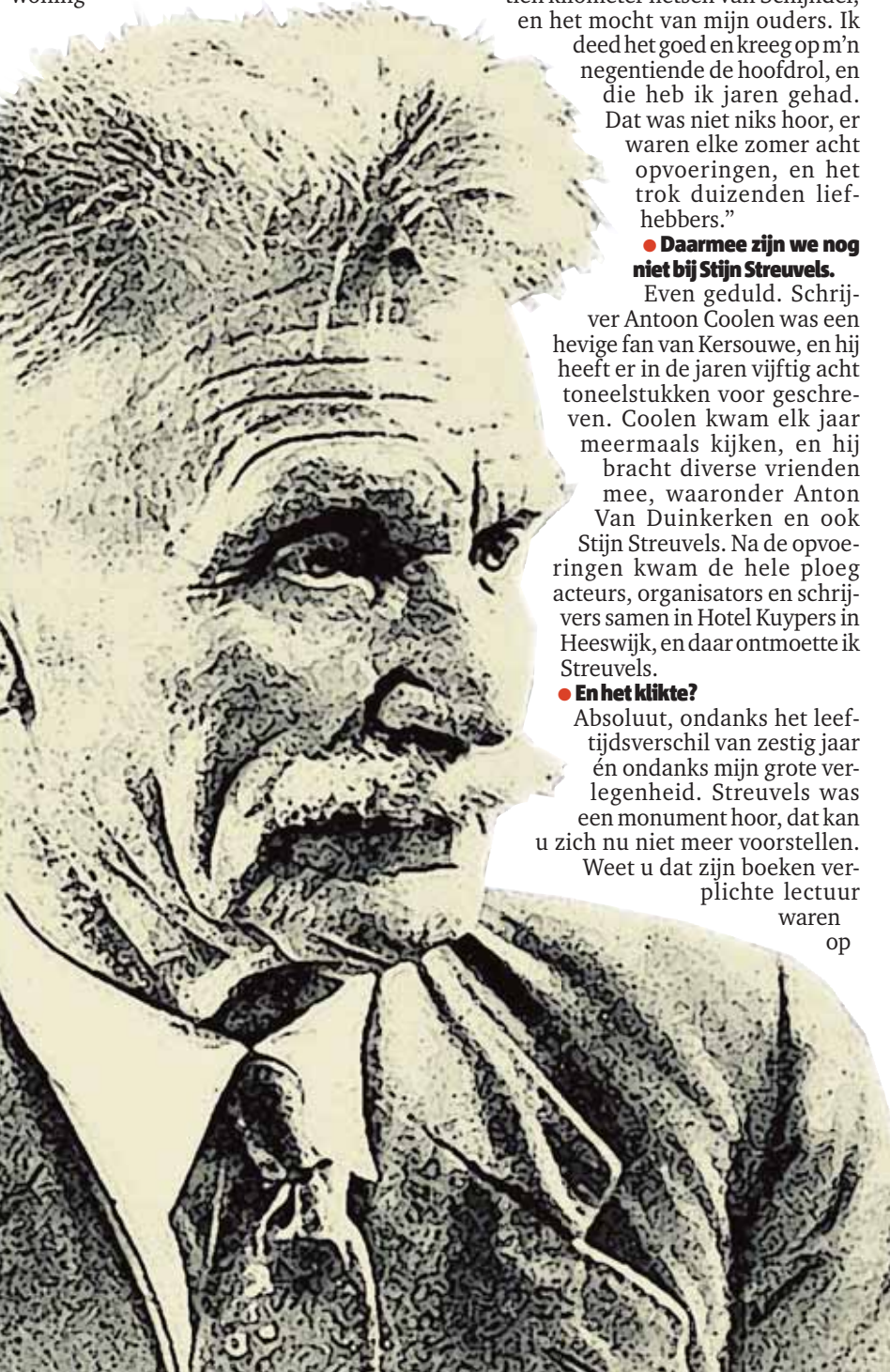
Ja, naast toneel was het tekenen mijn grote passie en ik was met die figuur van Geneveva aan de slag gegaan. Ik stuurde eigenlijk zomaar enkele tekeningen naar Streuvels, maar die bleek toen net een illustrator te kunnen gebruiken voor een herdruk. Het was een groot werk, maar het beviel me uitstekend, en ik heb later nog tientallen boeken, bladen en kalenders geïllustreerd. En tot vandaag schilder ik nog.

● **U bent hem ook gaan bezoeken in het Lijsternest?**

Ja, één keer, in 1966. Bijna in elke brief nodigde hij me uit, maar er kwam steeds iets tussen. Het was ook niet bij de deur. Streuvels was toen al hoogbejaard maar nog heel vitaal. Hij nam me bij de arm en toonde me heel de tuin, we hebben honderduit gebabbeld. Ik maakte ook kennis met zijn echtgenote, maar die was eerder teruggetrokken. Drie jaar later is hij helaas overleden.

● **En u koestert al veertig jaar uw herinneringen en uw collectie brieven.**

Ja. De laatste is van 1968, u ziet dat hij tot het laatste actief is gebleven. De mooiste is van oktober 1956, toen hij uitvoerig gevierd was voor zijn 85ste verjaardag. “Een schoone oude dag is het beste wat een mensch kan overkomen. De jaren tellen niet. De feestelijkheid is voorbij en we zitten rustig de winter af te wachten.” Zo herinner ik me hem, als een gelukkig man, tevreden met wat het leven hem geschenken had.

BIO

1871

● geboren te Heule op 3 oktober

1887

● wordt bakker

1905

● trouwt, bouwt Lijsternest in Ingoogem, en gaat van zijn pen leven

1906

● eerste van vier staatsprijzen

1969

● overlijdt op 15 augustus

BELANGRIJKSTE WERKEN Complete lijst: www.streuvels.be

1899

● Lenteleven debuteert

1907

● De Vlaschaard

1926

● Het leven en de dood in den ast

1927

● De teleurgang van de waterhoek

1937

● Levensbloesem

1960

● Kroniek van de familie Gezelle